

# Sak 9 Saksfremlegg til årsmøtet

## Klimasmart matproduksjon





## **Styret fremmer følgende forslag til resolusjon fra årsmøtet 2015: Klimasmart matproduksjon**

### **Klimasmart matproduksjon**

Klimaendringene er vårt tids største miljøproblem og den viktigste saken vår generasjon må finne løsninger på. Samtidig som verden trenger mer mat opplever matprodusenter verden over allerede konsekvensene av at klimaet endres. Norske bønder har et samfunnsoppdrag; bruke våre fantastiske naturressurser for å produsere ren og trygg mat til egen befolkning. Dette arbeidet gjør vi med stolthet! Samtidig er det vårt ansvar å sikre framtidens matproduksjon. Derfor arbeider Norges Bondelag for redusert bruk av fossil energi, klimasmart matproduksjon og en klimapolitikk som fremmer nye løsninger basert på naturens ressurser.

### **Fossilfri 2030**

Alle næringer må gjøre sin del av jobben for å kutte forbruket av fossil energi. Alle former for matproduksjon kan drives uten fossil energi. Derfor jobber Norges Bondelag for at:

1. Gården skal drives fossilfritt. Olje til oppvarming skal fases ut. Fossil diesel til drivstoff skal fases ut og erstattes av fornybare alternativer.
2. Norske bønder skal velge klimasmarte innsatsfaktorer når de handler inn bl.a. kjøretøy, plast, kunstgjødsel, byggemateriale, energiløsninger.
3. Næringen skal stille krav til våre varemottakere om klimasmart transport av mat fra gården til foredling og videre til forbrukerne.

### **Klimasmart matproduksjon**

Det er ikke mulig å produsere mat uten klimagassutslipp, men det finnes en rekke tiltak for å gjøre utslippene minst mulig. Ressursene må forvaltes slik at de gir mest mulig produksjon med minst mulig klimaavtrykk. En optimal utnyttelse av arealressursene og en helhetlig gjødselhåndtering er nøkkelfaktorer for å lykkes med dette.

Samtidig er klimaendringene allerede merkbare og krever at næringa tar grep for å sikre matproduksjonen. En produksjonsstruktur tilpasset det lokale ressursgrunnlaget vil være best rustet til å takle klimaendringer. Strukturen i det norske landbruket er noe av styrken i norsk matproduksjon.

En forutsetning for endring er at bonden har tilstrekkelig kunnskap og økonomisk handlingsrom:

1. Det må bygges opp et enhetlig rådgivningstilbud for klimasmart drift og klimatilpasset matproduksjon – et gratis førsteråd for klimasmart matproduksjon.
2. Det er et stort behov for investeringer på gården og i jordvei for å redusere klimagassutslippene utslipp fra jord, øke avlingene og redusere avrenning. For å øke investeringene må det etableres et investeringsfond med skattefordel etter modell av skogfondsordningen.

## **Landbruket er en del av klimaløsningen**

Landbruket har store muligheter til å øke produksjonen for fornybar energi, både til eget bruk, men også som leverandør av klimaløsninger til storsamfunnet. Energi, drivstoff, varme og grunnlaget for uttallige nye produkter basert på primærnæringenes ressurser gir både klimaløsinger og stort potensial for ny verdiskaping.

Stortinget har vedtatt at Norge skal samarbeide med EU om utslippsreduksjoner i alle sektorer i samfunnet. Det er mange avklaringer som gjenstår før denne nye klimapolitikken er klar. Norges Bondelag vil jobbe for at en framtidig klimaavtale med EU bygger på en helhetlig klimapolitikk, som legger til rette for økt matproduksjon i Norge og som har ambisjoner for klimatiltak i alle samfunnssektorer nasjonalt.

## **Global innsats**

Klimaarbeidet krever felles mål og internasjonale bindende avtaler som rammer for nasjonale og lokale tiltak. Det er avgjørende at klimatoppmøtet i Paris høsten 2015 gir resultater og bidrar til handling. Verdens matproduksjon påvirkes allerede i dag av klimaendringene. I en verden som sulter har vi ikke råd til å utsette matproduksjonen for fare.

Verdens matproduksjon er på et historisk høyt nivå, likevel er mer enn 800 millioner mennesker underernærte. Å satse på landbruket kan være den mest effektive måten å bekjempe fattigdom på. Matsikkerhet er grunnlaget for helse, samfunnsbygging, vekst og utvikling i fattige land. Bistandsmidlene til klimasmart matproduksjon må økes og få en mer sentral plass i bistandsarbeidet.

## **Forskning og innovasjon**

Det trengs ny kunnskap og utvikling av teknologi, tilpasse driftsmetoder, arter og sorter som gjør næringa i stand til å redusere klimautslipp, tilpasse næringa til klimaendringer og utvikle fornybar energi. Det er avgjørende at klimakunnskap kommer ut til gårdbrukerne gjennom forsterket satsing på utdanningssystemet og rådgivningsapparatet.

Ressursene i primærnæringene er grunnleggende for den omstillingsprosess som norsk næringsliv står foran. Utvikling av en avansert og bærekraftig bioteknologi basert på primærnæringens ressurser blir en forutsetning for å lykkes med omstillingen. En omstilling som vil kreve stor forskningsinnsats og forutsigbare rammebetingelser over en lang tid.